

Posudek k bakalářské práci Osobní asistence jako jedna z cest k naplňování lidských práv člověka s postižením

ETF UK, obor Pastorační a sociální práce, září 2009

Autorka: Jitka Štanglová, DiS.

Vedoucí práce: Mgr. Petr Jandejsek, M.A.

Počet stran: 52

„Cílem (bakalářské práce) je prokázat, že osobní asistence (dále jen OS) je vhodným prostředkem k naplňování potřeb a práv lidí se zdravotním postižením,“ uvádí v úvodu své práce autorka. Bakalářská práce se věnuje velmi důležitému a aktuálnímu tématu lidských práv osob se zdravotním postižením. Díky autorčině vlastní zkušenosti s OS, a také kvůli jejímu přístupu k tématu je práce prakticky zaměřená.

Práci tvoří pět kapitol, čtyři teoretické a jedna praktická. Logika postupu je taková, že nejdříve je pojednáno o specifických potřebách osob se zdravotním postižením a z těchto potřeb plynoucích práv. Následně je představena OS jako odpověď na potřeby lidí s postižením a jako cesta k realizaci jejich lidských práv. Třetí kapitola tematizuje vztah mezi klientem a asistentem a upozorňuje, že při pomáhání mají svá práva obě strany. Teoretický diskurz vrcholí čtvrtou kapitolou, která představuje OS v kontextu etického kodexu sociálních pracovníků. V páté kapitole potom autorka přináší výsledky šetření mezi klienty OS na téma lidských práv. Strukturu práce lze hodnotit jako přijatelnou, vymyká se pouze čtvrtá kapitola, která je neúměrně krátká.

Jitka Štanglová přináší celou řadu důležitých informací o OS a uvádí je do vztahu k lidskoprávnímu (antiopresivnímu) pojetí sociální práce. Přehledně představuje Úmluvu o právech osob se zdravotním postižením a Etický kodex sociálních pracovníků ČR, přináší také základní legislativní normy pro OS v ČR.

Na druhou stranu kvalita zpracování tématu není optimální ani po formální, ani po obsahové stránce. Text působí místy chaoticky (1. kap.). Vychází z omezeného počtu zdrojů, ve druhé kapitole téměř výlučně z jedné autorky (což ale ukazuje i na nedostatek české literatury k tématu). Na s. 45 upozorňuje na vlastní etické kodexy některých organizací, které se zabývají OS; bohužel nejsou konkrétně představené, což by bylo pro srovnání s obecným kodexem zajímavé. Výpovědní hodnota dotazníků je omezená: pouze 30 respondentů z jedné organizace (!), ale jako ilustrace k tématu je šetření bezesporu zajímavé.

Chyby se objevují již v anglické anotaci. Z nadpisu k oddílu 1.5.1 vypadlo slovo „osob“. Číslování příloh by mělo být římskými číslicemi. Číslování uvedené v obsahu někdy neodpovídá skutečnosti (např. 4. kap.). Jazyk práce je místo nepřesný a kostrbatý; celkově je úroveň psaného projevu dosti nízká. Poznámky pod čarou nejsou jednotné, literatura je uváděna nepřesně. Objevují se i gramatické chyby.

Přes zjištěné nedostatky a poněkud méně akademický přístup (omezené množství literatury a nekritický přístup k tématu; autorka je sama asistentkou!) se jedná o zajímavou, prakticky pojatou práci, které nechybí svébytné téma. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnotit za C.

Při obhajobě by mohla autorka diskutovat na téma lidských práv asistentů: jak jsou/nejsou naplňována, čím jsou ohrožena. Dále by mohla zodpovědět, jak jsou naplňována lidská práva osob se zdravotním postižením v jiném typu sociální služby, než je OS.

Petr Jandejsek

23. září 2009